

РОЛЬ МІЖВУЗІВСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА СОЦІАЛІСТИЧНИХ КРАЇН В ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ

Важливою умовою дальшого розвитку соціалістичних країн, закріплення такого вирішального завоювання соціалістичної революції, як пролетарський інтернаціоналізм і братерська солідарність, є виховання підростаючого покоління, до рук якого передається естафета революційних завоювань.

У здійсненні цього завдання велике місце належить міжвузівському співробітництву соціалістичних країн, покликаному відіграти свою роль і в інтернаціональному вихованні студентської молоді, яка є одним із значних загонів молоді братніх країн.

Поглиблення міжнародного співробітництва є предметом постійного піклування парткомів, ректоратів, факультетів і кафедр, громадських організацій вузів СРСР. Зміцнення дружби між колективами вчених і студентів здійснюється на основі договорів про братню дружбу, культурне і наукове співробітництво і вже перетворилось в добру і міцну традицію. Про це свідчить досвід багатьох вузів України.

В практику вузівських колективів увійшли взаємні запрошення та обмін професорсько-викладацьким складом для читання окремих курсів лекцій і спецкурсів, проведення спецсеминарів, а також з метою взаємного вивчення досвіду, проведення спільних наукових та ювілейних конференцій. Так, наприклад, протягом 1967—1968 учбового року у Львівському політехнічному інституті, з метою вивчення досвіду учбово-методичної та ідейно-виховної роботи, двічі побували делегації Жешувської вищої інженерної школи, а члени делегації Львівського політехнічного інституту під час візиту-відповіді прочитали польським студентам цикл лекцій на тему: «Вища школа в СРСР за 50 років Радянської влади»²⁵⁷. Перед студентами філологічного факультету Львівського держуніверситету тільки в 1968 р. виступили зарубіжні вчені і письменники: професори В. Перек (Жешув), Шумчак (Варшава), Урбаньчик (Краків),

²⁵⁷ Партархів Львівського обкому КП України, ф. 380, оп. 1, спр. 442, л. 35.

Леськів (Люблін), д-р Бауер (Брно), академік Бакош (Братіслава), поет-комуніст Крісто Белев (НРБ) та інші²⁵⁸.

Протягом 1966—1968 рр. лише в Ужгородському державному університеті побувало 75 викладачів зарубіжних вузів, а 113 викладачів університету виїжджали в складі наукових делегацій за кордон²⁵⁹. Як правило, після повернення викладачі діляться із студентами своїми враженнями від поїздок — під час політінформацій, вечорів інтернаціональної дружби, на сторінках багатотиражної газети. Це є суттєвим вкладом у справу інтернаціонального виховання вузівської молоді, бо живе слово, розповідь очевидця в цій справі важить дуже багато.

Однією з ефективних форм використання міжвузівських зв'язків з метою інтернаціонального виховання є проведення студентської ознайомчої виробничої практики у вузах СРСР і, відповідно, у вузах братніх соціалістичних країн. За останні роки ця форма міжвузівського співробітництва набула досить широкого розповсюдження. Наприклад, Львівський політехнічний інститут у 1967—1968 навчальному році здійснив обмін чотирма групами студентів з Варшавським політехнічним інститутом і вищою технічною школою в м. Ільменау (НДР)²⁶⁰, Львівський державний університет з Оломоуцьким університетом (ЧССР) і т. д.²⁶¹.

Широкий обмін з вузами братніх соціалістичних країн проводить Ужгородський державний університет. Тільки в 1966—1968 рр. тут виїжджало за кордон 230 студентів, в той же час університет прийняв 296 юнаків і дівчат із зарубіжних вузів²⁶². Під час проходження практики студенти мають можливість безпосередньо вступати в контакти з молоддю вузу, що їх приймає, слухати лекції, відвідувати наукові бібліотеки, знайомитись з роботою кафедр та кабінетів.

Важливе значення у виробленні спільних рис соціалістичного інтернаціоналізму мають зустрічі з представниками робітничої і селянської молоді, обмін досвідом комсомольсько-молодіжної роботи, проведення спільних вечорів художньої самодіяльності.

З урахуванням побажань наших друзів, складаються плани проходження ознайомчої практики зарубіжних студентів. Для них організуються відвідування підприємств, наукових установ, культурних і історичних місць. Наприклад, основним місцем перебування студентів Кошицького університету (ЧССР) в період проходження практики в СРСР є м. Київ. Чеські студенти обов'язково здійснюють екскурсію по місту-герою, покла-

²⁵⁸ Там же, ф. 92, оп. 1, спр. 860, л. 32.

²⁵⁹ Газ. «Радянський студент», 13 лютого 1969 р.

²⁶⁰ Партархів Львівського обкому КП України, ф. 380, оп. 1, спр. 444, л. 35.

²⁶¹ Газ. «За радянську науку», 19 листопада 1971 р.

²⁶² Газ. «Радянський студент», 13 лютого 1969 р.

дають вінки до пам'ятника В. І. Леніна і на могилу Невідомого солдата, відвідують Виставку досягнень народного господарства республіки, вищі учбові заклади і наукові установи. Все це, безперечно, сприяє розвитку інтернаціоналістичних почуттів у зарубіжної молоді.

Ефективним засобом виховання у молоді поваги до братніх народів, засобом ідейного загартування є також міжнародні спортивні зустрічі.

Багатогранні міжвузівські зв'язки соціалістичних країн, як показує досвід ділового співробітництва, є дійовим засобом інтернаціонального виховання студентської молоді.